

Vergaderjaar 2021–2022

32 140

Herziening Belastingstelsel

Nr. 121

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 juni 2022

Tijdens het tweeminutendebat Opties voor rechtsherstel box 3 op 2 juni (Handelingen II 2021/22, nr. 87, Tweeminutendebat opties voor rechtsherstel box 3) heb ik uw Kamer toegezegd om vooruitlopend op het commissiedebat Contourennota box 3-heffing op basis van werkelijk rendement op 29 juni een brief te sturen met een meer gedetailleerde planning hoe te komen tot een box 3-stelsel op basis van werkelijk rendement in 2025.

Voor een succesvolle implementatie van het nieuwe box 3-stelsel is het noodzakelijk dat de wetgever, de uitvoering en de ketenpartners gezamenlijk optrekken. In de contourennota zijn de belangrijkste mijlpalen van de wetgeving en implementatie samengevat.¹ De realisatie van deze planning is afhankelijk van meerdere factoren: het moment van oplevering van de wetgeving, de beschikbare ruimte in het IV-portfolio Inkomensheffing, Gegevens en Interactie van de Belastingdienst, Toeslagen en Douane en in die van de externe ketenpartners, zoals banken en verzekeraars.

Het tijdpad om te komen tot een box 3-stelsel op basis van werkelijk rendement per 2025 is vóór het arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021 extern getoetst door CapGemini. Het onderzoeksrapport is op 15 april 2022 als bijlage bij de contourennota aan uw Kamer aangeboden.² Het eerdergenoemde arrest heeft voor de wetgever en de uitvoering geresulteerd in additionele werkzaamheden die doorlopen in de komende jaren. Hierbij gaat het om het rechtsherstel voor de jaren 2017–2020, het aanpassen van de systemen om in lijn van het arrest de aanslagen voor de jaren 2021–2022 te berekenen, de overbruggingswetgeving vanaf het jaar 2023 en diverse dekkingsmaatregelen per 2024 en 2025 naar aanleiding van de voorjaarsnota. Daarnaast is de wetgevingsplanning zoals vermeld in de contourennota ten opzichte van het door CapGemini

¹ Kamerstuk 32 140, nr. 105, p. 16.

² Kamerstuk 32 140, nr. 105, bijlage.

gevalideerde tijdspad met een kwartaal gewijzigd. Dit heeft tot gevolg dat pas later gestart kan worden met de implementatie dan aangegeven in de oorspronkelijke planning. Het Kerstarrest heeft geleid tot het uitwerken en implementeren van aanvullende (beleids)initiatieven en – als consequentie van het prioriteit geven aan het rechtsherstel en overbruggingswetgeving – tot vertraging in het wetgevingsproces en achterstand in de modernisatie van het IV-landschap. Hierdoor is afgeweken van veronderstellingen die zijn gehanteerd in de validatie door CapGemini, zoals tijdige oplevering van wetgeving, en is de randvoorwaarde omtrent het tijdig uitfasen van verouderde ICT-functionaliteiten niet gehaald. Dit alles heeft tot gevolg dat het onzeker is geworden of de gewenste inwerkingtreding per 2025 haalbaar is. Uit de Uitvoeringstoets, die de Belastingdienst na de uitwerking van de wetgeving begin 2023 opstelt, wordt definitief een uitspraak gedaan of de gewenste inwerkingtreding per 2025 haalbaar is, rekening houdend met onder andere de personele capaciteit en de beschikbare ruimte in de IV-portfolio's van de Belastingdienst. Ik zal CapGemini de opdracht geven om de in november 2021 afgegeven validatie van de planning te herijken om de gevolgen van het afwijken van de veronderstellingen en het niet halen van de randvoorwaarden op het tijdspad in kaart te brengen. Ik verwacht uw Kamer voor Prinsjesdag te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

In de onderstaande tabel is de planning van de wetgeving en implementatie – die is weergegeven in de contourennota – nader uitgewerkt.

Mijlpaal	Planning
Concept-wetgeving gereed	Derde kwartaal 2022
Start gezamenlijke voorbereiding Belastingdienst en ketenpartners over uitbreiding werkafspraken en opstellen specificaties voor gegevensaanlevering.	Derde kwartaal 2022
Start voorbereiding inrichten interne proces voor inwinning van gegevens door de Belastingdienst.	Nader te bepalen
Internetconsultatie, toetsen en adviezen	
– Uitvoeringstoets	
– Toets van Adviescollege toetsing regeldruk	
– Wetgevingstoets	
– Doenvermogenstoets	
– Advies Autoriteit Persoonsgegevens	
– Grondrechtentoets BZK	
– Toets Raad voor de rechtspraak	Vierde kwartaal 2022
Advies van de Afdeling advisering van de Raad van State	Eerste kwartaal 2023
Aanhangig maken bij de Tweede Kamer	Voor het zomerreces 2023
Specificaties voor aanvullende gegevensaanlevering beschikbaar voor ICT-deskundigen ketenpartners.	Nader te bepalen
Aanhangig maken bij de Eerste Kamer	Vierde kwartaal 2023
Verwachte publicatie in de Staatscourant	December 2023
Implementatie in ICT-systemen door ketenpartners	Nader te bepalen
Implementatie in ICT-systemen door de Belastingdienst	
– Aanpassing voorlopige en definitieve aanslag	
– Aanpassing online aangifteomgeving	
– Inwinproces gegevens realiseren	
– Renseignering gegevens	Nader te bepalen
Test gegevensuitwisseling tussen ketenpartners en Belastingdienst	Nader te bepalen
Gewenste inwerkingtreding wetgeving	Per 1 januari 2025
Registratie aanvullende gegevens door ketenpartners	Nader te bepalen
Verwerken gegevens in de voor ingevulde aangifte	Nader te bepalen

Momenteel wordt – parallel aan het rechtsherstel en de overbruggingswetgeving – hard gewerkt om in het derde kwartaal de concept-wetgeving op te leveren. Dit is een ambitieus tijdspad. De omvorming van box 3 betreft een grote herziening van de inkomstenbelasting met gevolgen voor een grote groep belastingplichtigen, ketenpartners en de Belastingdienst. Een dergelijke herziening vraagt om een zorgvuldig wetgevings-

proces en voldoende implementatietijd voor alle betrokkenen. In een stelsel op basis van werkelijk rendement zijn meer gegevens nodig dan in het huidige forfaitaire stelsel. Waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van gegevens van ketenpartners zodat zoveel mogelijk gegevens vooraf in de aangifte ingevuld kunnen worden. Dit betekent dat nieuwe gegevensstromen moeten worden ingericht tussen ketenpartners en de Belastingdienst. Daarnaast verandert het tijdspad voor de gegevensaanlevering door ketenpartners en de volledigheds- en kwaliteitsanalyses daarvan door de Belastingdienst. In het huidige stelsel is namelijk alleen de waarde van het vermogen op 1 januari relevant dat in februari van het daaropvolgende kalenderjaar beschikbaar moet zijn. In het nieuwe stelsel zijn de gegevens over het gehele kalenderjaar relevant waardoor minder tijd is voor aanlevering van de gegevens en de validatie daarvan. Ik ben me bewust van de sterke maatschappelijke wens om zo snel mogelijk stappen te zetten op weg naar een heffing op basis van werkelijk rendement. In het algemeen geldt dat complexe wetgeving leidt tot een complexere implementatie voor de Belastingdienst en ketenpartners. Ook dit is een factor waarmee rekening gehouden dient te worden bij de planning van het tijdspad om te komen tot het nieuwe box 3-stelsel.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij